

MOLENSTICHTING SÚDWEST-FRYSLÂN

Jaaroverzicht 2016

Windmotor te Molkwerum

Inleiding

Alweer een jaar voorbij en de molens van Molenstichting Súdwest-Fryslân blijven doordraaien.

Voor u ligt het jaaroverzicht 2016 van Molenstichting Súdwest-Fryslân.

Zodra de molens draaien en malen is bezoek welkom. Speciaal op de molendagen in mei (Nationale Molendag), september (Open Monumentendag) en november (Moledei Súdwest-Fryslân). Met ingang van 2017 wordt de Friese Molendag in april gehouden.

De molendagen

All molens van de stichting hebben op de beide molendagen (Nationale Molendag en Friese Molendag) gedraaid. De Vrienden van de Koudumer Molen de Vlijt organiseren tijdens de Friese Molendag altijd iets extra's. Door de Koudumer Feestweek komen er die dag dan ook ruim 200 bezoekers.

Op 27 november werd er wederom een gemeentelijke molendag (Moledei Súdwest-Fryslân) georganiseerd. Ruim twintig molens in de gemeente Súdwest-Fryslân waren deze dag geopend. Er kwamen weer een behoorlijk aantal bezoekers op de molens. Vooral collega molenaars uit het land kwamen naar Súdwest-Fryslân om de molens te bewonderen. Er stond net genoeg wind, zodat de molens daadwerkelijk konden malen. Iets wat op de andere molendagen meestal vanwege het mooie weer niet kan.

Opleiding molenaars

Op de Nijlânnermole wordt de opleiding tot molenaar gegeven. De opleiding valt onder auspiciën van het Gild Fryske Mounders. Zie ook hun website www.molenaarworden.nl. De opleiding wordt met een examen afgesloten.

Op zaterdag 19 maart deed Sjoerd de Roos examen op de Nijlânnermole. De examencommissie was tevreden over Sjoerd zijn praktische en theoretische kennis over de molens. Sjoerd is dan ook geslaagd voor het molenaarsexamen. De Nijlânnermole werd door de kollega molenaars in de vlaggenlijnen gezet. Sjoerd draait samen met Jentje van der Stap op de Beabuorstermole te Tjerkwerd, eigendom van Stichting De Fryske Mole. Sjoerd draait ook met enige regelmaat met de Nijlânnermole.

De Nijlânnermole in de vlaggenlijn en Sjoerd de Roos met de examencommissie.

Het bestuur

Het bestuur heeft het afgelopen jaar vijf keer vergaderd. Kernpunten van de vergaderingen waren het onderhoud van de molens, de fondswerving voor de restauratie van poldermolen De Snip en het in erfpacht van de gemeente Súdwest-Fryslân overnemen van de windmotor te Ysbrechtum.

Het bestuur bestaat nu uit 5 personen.

De afgelopen jaren en ook komend jaar wordt de vrijwillige bijdrage voor de wa+ verzekering van het Gild Fryske Mounders door Molenstichting Súdwest-Fryslân voor de molenaars van de stichting betaald.

Subsidies worden onder andere ontvangen van het RCE (Rijksdienst Cultureel Erfgoed), gemeente Súdwest Fryslân, provincie Fryslân en het Wetterskip Fryslân. Incidenteel worden er andere fondsen aangeschreven.

De molenaars, het bestuur van de vriendenclub van de Vlijt en het bestuur van de molenstichting hebben de jaarlijkse bijeenkomst in december verplaatst naar een nieuwjaarsbijeenkomst in januari van dit jaar. Tijdens deze bijeenkomst wordt het wel en wee van de molens besproken. De catering werd dit jaar verzorgd door restaurant Folkerts uit Workum. Vorig jaar is door Jan Huls een vrijwilliger van het jaarverkiezing gehouden. Henk Brandsma werd in januari benoemd als vrijwilliger van het jaar 2015. Op zaterdag 2 januari is Henk op de Nijlânnermole door Jan Huls in het zonnetje gezet.

Tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst van de molenstichting is er een vrijwilliger van het jaar 2016 gekozen door de molenaars van de stichting. Vanwege zijn inzet voor de windmotoren en voor zijn inzet tijdens de klusavonden is Johan de Jong benoemd tot vrijwilliger van 2016.

BRIM subsidie (Besluit Rijksoverheid Instandhouding Monumenten)

De Molenstichting Súdwest-Fryslân maakt gebruik van de Brim regeling. Dit is een subsidieregeling van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. De regeling is gebaseerd op een 6-jarig onderhoudsplan.

Deze subsidie wordt jaarlijks uitbetaald. Aan het einde van de 6 jaren, in 2019, zal de subsidie verantwoord moeten worden.

Provinciale subsidie

Provincie Fryslân draagt 15% van de onderhoudskosten bij. De subsidie is ook toegekend op het zes jarig onderhoudsplan en zal na deze periode verantwoord moeten worden.

Gemeentelijke subsidie

De gemeente heeft begin 2013 toegezegd de molens voor minstens een periode van zes jaar te subsidiëren. De subsidie wordt jaarlijks worden uitbetaald. De molenstichting is zeer content met de beschikking van de gemeente Súdwest-Fryslân.

Windmotor Ysbrechtum

Met gemeente Súdwest-Fryslân en met Staatsbosbeheer zijn vervolggesprekken geweest om de windmotor van Ysbrechtum over te nemen. De partijen zijn het eens over de overname van de windmotor door Molenstichting Súdwest-Fryslân. Afgelopen zomer is de windmotor in erfpacht eigendom van onze stichting geworden. De gemeente heeft een mooie bruidsschat meegegeven.

De Molenstichting heeft in september een subsidieaanvraag voor restauratie van de windmotor bij de provincie ingediend. In december is er door provincie Fryslân een positieve beschikking afgegeven.

In 2017 zal de fondswerving voor de restauratie opgestart worden. De stichting hoopt dat er in de zomer van 2017 gestart kan worden met de restauratie. De restauratie zal worden uitgevoerd door Mannen van Staal en het bouwkundige restauratiewerk zal door Jurriëns Noord worden uitgevoerd. Van Reeuwijk bouwmeester verzorgde de planvorming en de subsidieaanvraag bij de provincie.

De totale restauratie van de windmotor is begroot op € 95.155,= incl. BTW.

Website

Met ingang van 2015 beheert Frank van Onna de website van de Molenstichting. Frank voorziet de website geregeld van actueel nieuws. Diverse molenaars leveren geregeld nieuwsfeitjes of wetenswaardigheden aan. De bedrijfsponsors van de stichting worden op de website vermeld met een link naar hun eigen website. Het webadres is www.molenstichtingswf.nl

Verslagen van excursies van molenaars zijn ook terug te vinden op de website. Onder andere naar het molencomplex Kinderdijk en het december uitje naar zuidoost Drenthe. De molenaars organiseren de excursies al jaren en wordt geheel op eigen kosten gedaan.

De molens

Ybema's Mole Workum

De molenaars hebben het hekwerk van het gevlucht wederom in de lijnolie gezet. Jurriëns Noord heeft het schilderwerk plaatselijk bijgewerkt. De vijzel vertoont diverse mankementen, deze is enkele jaren geleden reeds met ijzeren strippen verstevigd. Voor 2018 staat vervanging van de vijzel op de planning. De molen maalt en draait regelmatig.

Spinnekopmolen Nijhuizum

De vrijwillig molenaars hebben ook op deze molen het hekwerk in de lijnolie gezet en divers schilderwerk verricht. De problemen met de taatspot zijn opgelost. De vang is hersteld.

In april hebben groep 7 en 8 van de Sint Ludgerusschool te Workum een bezoek gebracht aan de spinnekopmolen. Deze excursie van 52 leerlingen is door Frans Venema georganiseerd en er werd ook een bezoek aan Doris Mooltsje in Oudega en houtzaagmolen De Rat in IJlst gebracht.

De molenmakers van Jurriëns, Rein van der Wal en Hugo Landman, hebben in november de spinnekopmolen in Nijhuizum voorzien van spruit en schoren. Molenaar Henk Brandsma heeft een oude foto uit de dertiger jaren van de vorige eeuw bij een oud inwoner van Workum gevonden. Op basis van deze foto heeft het bestuur besloten om de ontbrekende spruit en schoren weer aan te laten brengen. Uiteraard na toestemming van de gemeente Súdwest-Fryslân en de RCE.

Van Reeuwijk bouwmeester heeft de monumentenvergunning (onderdeel van omgevingsvergunning) geregeld.

Deze molen draait zeer regelmatig, het is de meest draaiende spinnekopmole van Friesland. Afgelopen jaar hebben er circa 250 bezoekers de spinnekopmolen bezocht.

Tjasker It Heidenskip

De tjasker maalt geregeld. De molenstichting beheert de molen voor eigenaresse Itte Groenhof van der Wal. Deze tjasker is de oudste bestaande tjasker van Nederland.

Vooraf op de Moledei Súdwest-Fryslân trekt de molenaar veel bezoek van kollega molenaars.

Voor 2018 is onderhoud aan gevlucht en damwanden gepland.

Windmotor Molkwar

Johan de Jong laat de molen, evenals de windmotor van It Skar regelmatig malen. De windmotor functioneert uitstekend. De Mannen van Staal hebben de windmotor een kleine onderhoudsbeurt gegeven. Jurriëns Noord heeft betonreparatie uitgevoerd en heeft de wachtdeur hersteld.

De vrijwillige molenaars hebben de gehele ondertoren weer geschilderd.

De Snip It Heidenskip

De molen wordt geregeld in werking gesteld. Het bestuur heeft aan het eind 2015 Van Reeuwijk bouwmeester opdracht gegeven om een restauratieplan voor de molen op te stellen. Het is ondertussen 40 jaar geleden dat de molen gerestaureerd is en ondanks dat er veel onderhoud gepleegd wordt, zijn er nu een aantal grotere zaken aan de orde. Onder andere nieuwe rietdek op de kap, vervangen windpeluw (één van de hoofdbalken in de kap), vervangen hekwerk rond molen, vervangen damwanden, krooshek en herstel aan metsel- en voegwerk. Er is reeds een groot gedeelte van het geld binnen. Enkele fondsen moeten nog uitsluitel geven. Het bestuur heeft begin januari Jurriëns reeds een deelopdracht voor de restauratie gegeven. De molen zal in het voorjaar en zomer van 2017 gerestaureerd worden. Onderstaande fondsen hebben hun financiële medewerking aan het project gegeven. RCE (Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed), provincie Fryslân (onderhoudsregeling molens), gemeente Súdwest-Fryslân, Meindersma-Sybenga Stichting, Fonds Bas Backerstichting, P.W. Janssenstichting, Prins Bernhard Cultuurfonds, TBI fonds, Dinamofonds, Juckema-Sideriusfonds en een eigen bijdrage van de Molenstichting.

De restauratie van poldermolen De Snip zal € 95.000,= incl. BTW kosten.

Windmotor It Skar

De windmotor van It Skar maalt ook regelmatig. Hier geldt net als voor de andere molens van de stichting, rust roest. Diverse smeer- en draaibeurten houden de windmotoren in goede conditie. De Mannen van Staal hebben de windmotor een kleine onderhoudsbeurt gegeven. De geplande grotere onderhoudsbeurt aan de windmotor is naar 2017 doorgeschoven. Deze werken betreffen hoofdzakelijk waterbouwkundige werkzaamheden.

De Vlijt Koudum

De Vlijt heeft afgelopen iets minder gedraaid dan voorgaande jaren. De molenaars zoeken nog versterking van het team, zodat de molen weer regelmatig kan draaien. Jurriëns Noord heeft het schilderwerk van het wiekenkruis geheel bijgewerkt. De vrijwilligers van de Vriendenclub van de Vlijt hebben de gehele onderhuis geschilderd en geteerd.

De Nijlânnermole Workum

De gezamenlijke molenaars van de Molenstichting hebben afgelopen jaar de Nijlânnermole in de zomermaanden iedere zaterdagmiddag laten draaien en opengesteld voor bezoek. Er komt in het toeristenseizoen veel bezoek op de Nijlânnermole. In totaal heeft de molen over het jaar 2016 circa 700 bezoekers gehad. De molenaars zullen dit in 2017 voortzetten. De giften die in de klomp worden gedaan worden gebruikt voor klein onderhoud aan de molens, zoals het kopen van benzine voor de maaimachines e.d. Op de Nijlânnermole wordt de opleiding tot vrijwillig molenaar gegeven.

De vrijwilligers van de stichting

Bestuursleden

J.W. Boekhoven	voorzitter
J. Tiedema	secretaris
P. de Vries	penningmeester
M.T. Galama	lid
W. Landman	lid

Molenaars

H. Feenstra-Bruijn	L. Feenstra
J. Tiedema	F. Venema
H. Brandsma	J. Stoel
P. Meinderts	A.P.S. Sierdsma
J. de Jong	A. Ketelaar
F. van Onna	J. Huls
S. de Roos	G. van der Meer
K. Elzinga	

Bedrijvensponsors van de molenstichting

Jurriens Noord
Rabobank Sneek-Zuidwest Friesland
Galamadammen Hotel Jachthavens
Mannen van Staal
Van Reeuwijk bouwmeester
Hankel's technisch bedrijf Wommels
Hunia Drukkerij
Restaurant Folkerts Workum
Roelof Fopma
L en B bv

Activiteiten 2017

Voor 2017 staan er weer diverse activiteiten op het programma.

Agenda 2017:	25 maart	Friese Molenaarsdag op 5 molens rondom Workum
	22 april	Friese Molendag
	13 / 14 mei	Nationale Molendag
	9 september	Open Monumentendag
	26 november	Moledei Súdwest-Fryslân

Er zijn voor het komend jaar weer diverse onderhoudswerkzaamheden aan de molens opgedragen aan de molenmaker. Tevens zullen door de vrijwilligers weer diverse schilderwerkzaamheden worden uitgevoerd.